

MEMORIA XUSTIFICATIVA DO CONVENIO ENTRE A VICEPRESIDENCIA PRIMEIRA E CONSELLERÍA DE PRESIDENCIA, XUSTIZA E TURISMO, A CONSELLERÍA DE EMPREGO E IGUALDADE E MAIS O CONSELLO DA AVOGACÍA GALEGA, PARA O DESENVOLVEMENTO DE ACCIÓNS DE ATENCIÓN PROFESIONAL A VÍTIMAS DE VIOLENCIA SEXUAL NO MARCO DO PACTO DE ESTADO CONTRA A VIOLENCIA DE XÉNERO.

A Vicepresidencia Primeira e Consellería de Presidencia, Xustiza e Turismo é o órgano da Administración autonómica que ten atribuído o exercicio das competencias en materia de xustiza en virtude do artigo 20 do Estatuto de autonomía de Galicia, aprobado pola Lei orgánica 1/1981, do 6 de abril. É desexo desta Consellería a realización de todas aquelas actuacións coas que poida acadarse a maior eficacia en relación cos temas da Administración de xustiza en xeral, segundo as funcións que lle atribúe o Decreto 214/2020, do 3 de decembro, polo que se establece a súa estrutura orgánica.

A Consellería de Emprego e Igualdade, a través da Secretaría Xeral da Igualdade ten entre as súas competencias impulsar as actuacións conducentes á promoción da igualdade e á eliminación da discriminación entre mulleres e homes, así como á eliminación da violencia de xénero.

No mencionado ámbito material, constitúe un dos obxectivos o fomento daquelas actividades que, promovidas por entidades sen fins de lucro, contribúan a avanzar na erradicación da violencia sexual, tal e como recollen os informes para o pacto de Estado en materia de Violencia de Xénero aprobados polo Congreso dos Deputados e o Senado no ano 2017, e que conteñen un conxunto de propostas para previr e combater este tipo de violencia, mellorando a resposta que dan as Institucións.

Antecedentes: O 15 de novembro de 2016, o Pleno do Congreso dos Deputados aprobou, por unanimidade, unha Proposición non de lei pola que se instaba ao Goberno a promover a subscripción dun Pacto de Estado en materia de Violencia de Xénero, polo Goberno da Nación, as Comunidades Autónomas e Cidades con Estatuto de Autonomía e a Federación Española de Municipios e Provincias, que siga impulsando políticas para a erradicación da violencia sobre a muller como unha

verdadeira política de Estado. A Proposición non de Lei establecía a creación, no seo da Comisión de Igualdade do Congreso, dunha Subcomisión que tiña como obxectivo elaborar un informe no que se identificaran e analizaran os problemas que impiden avanzar na erradicación das diferentes formas de violencia de xénero, e no que se incluíran un conxunto de propostas de actuación, entre elas as principais reformas que deben acometerse para dar cumprimento efectivo a ese fin, así como ás recomendacións dos organismos internacionais. O Congreso, na súa sesión plenaria do 28 de setembro de 2017, aprobou o Informe da Subcomisión para un Pacto de Estado en materia de violencia de xénero.

A Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero, modificada pola Lei 12/2016, do 22 de xullo, dispón a adopción en Galicia de medidas integrais para a sensibilización, a prevención e o tratamento da violencia de xénero, así como a protección e o apoio ás mulleres que a sofren, recollendo no artigo 15 a necesidade de que a Xunta de Galicia garanta e promova a formación en igualdade de todas e todos os profesionais que traballan en ámbitos relacionados directa ou indirectamente coa violencia de xénero, e en especial das e dos profesionais da sanidade, dos servizos sociais, dos educativos, das Forzas e Corpos de Seguridade e das operadoras e dos operadores xurídicos

O 19 de maio de 2021 a Vicepresidencia primeira e Consellería de Presidencia, Xustiza e Turismo e a Consellería de Emprego e Igualdade asinaron un acordo de colaboración para desenvolver medidas previstas no Pacto de Estado contra a violencia de xénero que se refiran a reforzar a asistencia xurídica ás mulleres vítimas de xénero, incluíndo ás vítimas de violencia sexual no acceso á asistencia xurídica gratuíta, antes e durante o procedemento xudicial, así como a ampliar a formación especializada de avogados/as e procuradores/as.

Finalidade: Para os efectos sinalados, tense previsto formalizar o instrumento convencional arriba referido por un período de vixencia que comprende dende a súa sinatura ata o 31 de decembro de 2022, non obstante abranguerá as accións obxecto do convenio que se realicen desde o 1 xaneiro de 2022. O carácter singular do presente convenio vén determinado por razóns de interese público. Neste sentido cómpre

sinalar que, anualmente se incoan na nosa Comunidade Autónoma máis de 1.500 delitos contra a liberdade sexual, o que fai evidente o interese social e humanitario de calquera acción que se dirixa a previr e detectar estes casos e a apoiar as súas vítimas, neste caso a través de accións especializadas por profesionais do ámbito xurídico. Tal incuestionable interese público leva á Xunta de Galicia a establecer a presente colaboración cuxa finalidade é procurar o establecemento dun sistema integral de atención ás mulleres vítimas de violencia sexual, que comprenda o asesoramento xurídico e orientación iniciais, a información xurídica ás mulleres vítimas de delitos sexuais sobre o desenvolvemento do proceso e maneira de exercitar os diferentes dereitos, a asistencia legal na práctica das primeiras dilixencias, así como para a interposición da denuncia, se for o caso, e, en definitiva, un primeiro acompañamento legal ante os órganos correspondentes policiais ou xurisdiccional sen que implique o exercicio da acción penal no procedemento xudicial, sendo por isto necesario que, da mesma maneira que se forma aos e ás profesionais da avogacía integrantes da quenda de oficio, estes conten tamén cunha formación específica en relación cos delitos contra a liberdade sexual que sufran as mulleres polo mero feito de selo.

O convenio ten por obxecto establecer as condicións polas que se rexerá a colaboración entre a Vicepresidencia Primeira e Consellería de Presidencia, Xustiza e Turismo, a Consellería de Emprego e Igualdade e o Consello da Avogacía Galega para a posta en marcha de accións dirixidas á atención xurídica a mulleres vítimas de violencia sexual, de maneira tal que a muller dispoña sempre dun avogado especializado en delitos contra a liberdade sexual que a asista en relación coa denuncia e asesoramento xurídico e acompañamento iniciais, e con independencia de que a vítima teña ou non recursos para litigar.

O instrumento convencional que se pretende asinar fundaméntase no seguinte:

A Lei Orgánica 1/2004, do 28 de decembro, de Medidas de Protección Integral Contra a Violencia de Xénero, indica no seu Preámbulo que os poderes públicos non poden ser alleos á violencia de xénero, que constitúe un dos ataques máis flagrantes a dereitos fundamentais proclamados na nosa Constitución, como a liberdade, a

igualdade, a vida, a seguridade e a non discriminación. Neste sentido, o Consello de Ministros na Declaración contra a violencia contra a muller aprobada en 2017, destacou que se trata dun problema de toda a sociedade e é toda a sociedade quen ten que involucrarse na procura de solucións eficaces para previla, protexer ás vítimas e rexeitar aos maltratadores, destacando que a erradicación da violencia de xénero require o traballo conxunto, coordinado e en colaboración de todas as institucións, administracións e organizacións da sociedade civil. O documento refundido de medidas do pacto de Estado en materia de violencia de xénero contén un conxunto de propostas para promover o desenvolvemento de programas integrais de atención á violencia sexual en todo o territorio, en colaboración coas comunidades autónomas e respectando as competencias destas.

A Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero, modificada pola Lei 12/2016, do 22 de xullo, configura, no artigo 3, as formas de violencia machista dun xeito máis amplo ca o recollido na Lei orgánica 1/2004, do 28 de decembro, de medidas de protección integral contra a violencia de xénero, na medida en que esta se refire á exercida sobre as mulleres polos homes que son ou foron os seus cónxuxes ou que están ligados a elas por relacións similares de afectividade, aínda sen convivencia, mentres que a lei galega abrangue calquera acto violento ou agresión dentro dunha situación de desigualdade no marco dun sistema de relacións de dominación dos homes sobre as mulleres, coma, entre outras, a violencia sexual e abusos sexuais, o acoso sexual ou o tráfico de mulleres e nenas con fins de explotación, así como calquera outra forma de violencia recolleita nos tratados internacionais que lesione ou sexa susceptible de lesionar a dignidade.

Financiamento: co fin de financiar as actividades descritas no convenio, a Secretaría Xeral de Igualdade transferiu 258.000,00 € dende as aplicacións orzamentarias 11.02.313D.460.1, 11.02.313D.444.0, 11.02.313D.480.2 e 11.02.313D.227.99 ata a aplicación orzamentaria 05.22.131A.481.0 (código de proxecto 2018 00112) do orzamento de gastos da Dirección Xeral de Xustiza, para o financiamento das actividades descritas no convenio. A Vicepresidencia Primeira e Consellería de Presidencia, Xustiza e Turismo achegará ao Consello da Avogacía Galega a cantidade

máxima de 258.000,00 € (DOUSCENTOS CINCUENTA E OITO MIL EUROS), librando esta cantidade con cargo á aplicación orzamentaria 05.22.131A.481.0 (código de proxecto 2018 00112), dos orzamentos xerais da Comunidade Autónoma galega para o ano 2022, derivados da posta en marcha e funcionamento das accións previstas no convenio, co seguinte desglose:

- Compensará con 180 euros pola atención xurídica á cada vítima. Para estes efectos, o Consello da Avogacía Galega, xunto coa documentación que achegue para a xustificación da execución do convenio, presentará tamén un informe detallado onde se recollan todas as atencións xurídicas realizadas, que inclúen, entre outras: o asesoramento xurídico e orientación iniciais; a asistencia legal na práctica das primeiras dilixencias e na interposición da denuncia, se for o caso; así como o acompañamento legal inicial ante o órgano policial ou xurisdiccional.
- Aportará ata 20.000 euros ao Consello da Avogacía Galega, que se aboarán dentro do primeiro trimestre de vixencia do convenio, para compensar economicamente os seguintes gastos:

Xestión administrativa e tramitación das asistencias realizadas por parte dos Colexios da avogacía

Publicidade e difusión das actuacións do presente convenio.

Formación específica dos letrados e letradas na materia específica de asistencia a vítimas de agresións sexuais

A Vicepresidencia Primeira e Consellería de Presidencia, Xustiza e Turismo transferirá ao Consello da Avogacía Galega a cantidade anterior, unha vez que o Consello presente a seguinte documentación xustificativa:

- Memoria de actuación, subscrita polo órgano competente da entidade, xustificativa do cumprimento das condicións impostas na concesión da subvención, con indicación das atencións xurídicas realizadas, tal e como describe o parágrafo anterior.
- Certificación da Intervención ou do órgano que teña atribuídas as facultades de control da toma de razón en contabilidade e mais do cumprimento da finalidade para a que foi concedida a subvención, de acordo co establecido no artigo 28.5 da Lei 9/2007, do 13 de xuño, de subvencións de Galicia.

- Declaración do conxunto de axudas solicitadas –tanto das aprobadas ou concedidas coma das pendentes de resolución– para o mesmo proxecto ás administracións públicas competentes ou ás súas entidades vinculadas ou dependentes, así como aos entes privados.
- Declaración responsable de se achar ao corrente no cumprimento das obrigas tributarias e fronte á Seguridade Social, así como de non ter ningunha outra débeda coa Administración pública da Comunidade Autónoma.
- Calquera outra documentación ou material que o Consello da Avogacía Galega considere necesario presentar para unha mellor xustificación das actuacións obxecto do presente convenio.

A xustificación comprenderá os gastos de accións realizadas e pagadas entre o 1 de xaneiro de 2022 e o 30 de novembro de 2022, e deberá presentarse na Dirección Xeral de Xustiza con data límite o 10 de decembro de 2022.

Polo exposto, considérase xustificada a utilización do instrumento do convenio para articular as actuacións de referencia, quedando o dito convenio fóra do ámbito de aplicación da Lei 9/2017, de 8 de novembro, de Contratos do Sector Público, con independencia de que, ao abeiro do previsto no artigo 4 da dita norma, lle sexan de aplicación os principios desta lei para resolver as dúbidas e lagoas que se puidesen presentar.

Santiago de Compostela, na data da sinatura dixital

Juan José Martín Álvarez

Director Xeral de Xustiza

